

J A A R V E R S L A G

Voorwoord 4

De mijlpalen van 2016 6

De wereld van NEPLUVI 10

inhoud

Cao-akkoord 16

Toezicht NVWA 20

De vleeskuikensector in de picture 24

Export 26

Cijfers en trends 30

2016 gaat de boeken in als een uitdagend jaar.

Voor u ligt het jaarverslag met de activiteiten van NEPLUVI in 2016. In een jaar dat bol stond van uitdagingen heeft NEPLUVI haar rol vervuld om de belangen van haar leden te behartigen. Hiervoor onderhield NEPLUVI actieve contacten met talloze relevante personen en organisaties binnen en buiten de pluimveesector. Bij deze contacten ging het om onderwerpen die van belang zijn voor het behoud van de mondiale voorloperpositie die de Nederlandse pluimveevees- verwerkende sector heeft. De ontwikkelingen in de Nederlandse sector worden wereldwijd gevolgd en onze pluimveeveesproducten worden in de hele wereld gewaardeerd.

Door de hele keten heen werken de mensen in onze sector dagelijks aan het behoud en de verdere uitbouw van de sterke wereldpositie. Bij de leden van NEPLUVI werken ruim 8.000 personeelsleden. Zij verdienen het om op een nette manier te worden beloond voor hun harde werk. Daarom heeft NEPLUVI zich ingezet voor een cao die recht doet aan hun inspanningen. Tijdens de discussies met de vakbonden heeft NEPLUVI zich ook hard gemaakt voor enkele aanpassingen die nodig zijn voor het toekomstbestendig maken van de cao. Dit is zowel in het belang van de bedrijven als van hun personeel. Ik ben erg blij dat we eind 2016 een akkoord hebben kunnen sluiten met CNV Vakmensen. Dit brengt de nodige rust na een roerige tijd.

Roerig was het ook eind 2016. De sector werd toen opnieuw geconfronteerd met een aantal uitbraken van vogelgriep. Het ministerie van Economische Zaken heeft de situatie zeer adequaat opgepakt. Op zo'n moment is iedereen in de sector doordrongen van de noodzaak om verspreiding van het vogelgriepvirus te voorkomen. De directe gevolgen van de uitbraken waren opnieuw erg ingrijpend. Ook indirect hebben we tot diep in 2017 problemen ondervonden bij de export naar een aantal belangrijke bestemmingen. NEPLUVI was uiteraard nauw betrokken bij de bestrijding van het virus.

*Voor
woord*

Gert-Jan Oplaat
Voorzitter NEPLUVI

Ook in de nasleep van de uitbraken op dit moment spannen we ons in om minder effectief gebleken onderdelen van het beleid aan te passen. Denk hierbij aan een veel strakkere organisatie van het R&O-protocol op getroffen pluimveebedrijven. Na een uitbraak verkrijgt Nederland dan op de kortst mogelijke termijn weer de AI-vrij-status.

De sector moet haar verantwoordelijkheid blijven nemen met goede hygiënemaatregelen, ook nadat ons land weer 'vrij' is verklaard. De AI-vrij-status is van belang om de exportmarkten te kunnen bedienen waar Nederlandse kip gretig aftrek vindt. Het positieve imago van het Nederlandse product speelt daarbij natuurlijk ook een grote rol. Dit imago hebben we mede te danken aan de Nederlandse regelgeving en aan het toezicht dat op de naleving hiervan wordt uitgevoerd. Dit toezicht moet in de ogen van NEPLUVI streng zijn waar nodig, maar flexibel waar dat kan. Het is in ieders belang om echte risico's voor de volksgezondheid, de voedselveiligheid en het dierenwelzijn te voorkomen. Hiervoor spant het Nederlandse bedrijfsleven zich in. De laatste jaren is er echter ruis tussen de NVWA en de pluimveevleessector ontstaan over de balans in de handhaving van de relevante regels. De huidige werkwijze van de NVWA is een éézijdige benadering en confronteert de bedrijven met ingrijpende sancties, die dikwijls ook nog eens onterecht zijn. Daarmee dwingt de toezichthouder de bedrijven tot maatregelen in hun bedrijfsvoering die geen echte verbeteringen opleveren. Hierdoor komt het draagvlak nog meer onder druk te staan. Deze situatie zet het Nederlandse bedrijfsleven bovendien op achterstand ten opzichte van de concurrenten in andere lidstaten van de EU. NEPLUVI zal zich in 2017 blijven inzetten voor een 'normalisering' van de werkwijze van de NVWA.

Voor de mensen in de sector is het geen geheim dat de Nederlandse vleeskuikensector in beweging is en dat continu wordt gezocht naar verbeteringen en vernieuwingen. Helaas is dit voor de maatschappij niet duidelijk. Daarom zijn we eerder in 2015 gestart met de campagne Kip in Nederland. Met deze campagne willen we eerlijke informatie verstrekken, wat het imago van de vleeskuikensector ten goede moet komen. In 2016 is er bijvoorbeeld een mediacampagne gewijd aan een aantal vernieuwende ontwikkelingen in de sector. De verhalen werden opgetekend uit de mond van de ondernemers zelf. De reacties waren vooral erg enthousiast. Ondernemers in de sector bleken behoefte te hebben om hun eigen verhaal te vertellen. Maar ook de doelgroepen waarop wij ons richtten, reageerden positief. Voor velen was het een eyeopener om te ontdekken welke ontwikkelingen er in de sector zijn en welke misverstanden er bestaan.

Kortom, 2016 was een uitdagend jaar waarin NEPLUVI weer een positieve rol heeft kunnen vervullen voor haar leden. ■

De mijlpalen

*van
2016*

De pluimveevleessector kende in 2016 weer een aantal hoogtepunten waaraan NEPLUVI en haar leden in meer of mindere mate een bijdrage hebben geleverd.

Nieuwe cao

Op de valreep werd eind december een akkoord gesloten met CNV Vakmensen over een nieuwe cao voor werknemers in de pluimveeverwerkende industrie. Dit betekende een succesvolle afronding van een rumoerige onderhandelingsperiode. De nieuwe cao, die is afgesloten voor de periode van 1 januari 2017 tot en met 30 april 2019, biedt nieuwe zekerheden voor het personeel. Bovendien vormt deze een eerste stap in de benodigde modernisering van de arbeidsvoorwaarden.

Productie verder gestegen

Kip is populair. Terwijl de consumptie van vlees de afgelopen jaren licht daalde, bleef de pluimveevleesconsumptie stabiel rond de 22 kg per persoon. De totale productie (geslacht gewicht) steeg in 2016 met 3,3% ten opzichte van 2015 tot 1.097.692 ton. De Nederlandse pluimveeverwerkende bedrijven slaagden er dus in om, ondanks veel tegenwind, de afzet te laten toenemen.

Kip van Morgen

Het kipschap is enorm in beweging. De afzet van scharrelkip steeg tussen 2010 en 2016 van 3,6% naar 16,2%. Het biologische aandeel groeide in die periode van 2% naar 3,3%. In de loop van 2016 stapten de meeste Nederlandse retailers voor hun basiskip over op een concept dat tenminste is gebaseerd op de eerder voor de Kip van Morgen vastgestelde normen. Deze normen betekenen onder meer dat gebruik gemaakt wordt van een langzamer groeiend ras, dat de dieren meer ruimte hebben in de stal en dat er afleidingsmateriaal aanwezig is. De gerealiseerde overstap is een prestatie van formaat.

Export op de agenda

Diverse 'milestone' activiteiten stonden op de agenda om de export van pluimveevleesproducten te faciliteren. Zo is een Chinese delegatie op een inspectiemissie in Nederland geweest, met het oog op de opheffing van de AI-ban. Bijzonder, omdat het vrij uniek is dat China naar de EU komt. Ook de handelsmissie naar Indonesië met Phil Hogan, waaraan ook de voorzitter van NEPLUVI deelnam, was waardevol. Tenslotte was er nog een doorbraak: Taiwan heeft het Nederlandse systeem goedgekeurd en werkt nu aan de bedrijfsbeoordelingen.

Campylobacter gehalveerd

Tijdens een mede door NEPLUVI georganiseerd symposium werd bekend gemaakt dat het percentage in Nederland geslachte eindproducten met relatief hoge Campylobacterwaarden (>1.000 kve/gram) is gedaald van bijna 10% in 2009 naar 5% in 2015. Deze reductie is vooral de verdienste van de slachterijen die maatregelen troffen in hun slachtproces. De komende jaren zal de vermindering verder gestalte moeten krijgen, mede ook door besmetting op het pluimveebedrijf zoveel mogelijk te voorkomen.

Kip in de krant

Jarenlang was de communicatie vanuit de vleeskuikensector gericht op de promotie van kip. In 2016 werd in een brede mediacampagne voor het eerst aandacht gevraagd voor de diverse mooie sectorontwikkelingen in de productie van kip. NEPLUVI plaatste advertenties in vier grote dagbladen en ook online was er veel aandacht voor de campagne. Communicatie over de wijze van produceren van kip is belangrijk met het oog op de maatschappelijke acceptatie van de sector.

Antibioticagebruik sterk afgenomen

Uit in 2017 gepubliceerde cijfers blijkt dat het antibioticagebruik bij vleeskuikens met ruim 30% is gedaald ten opzichte van 2015. In vergelijking met het basisjaar 2009 is de daling nu 72%. Daarmee scoort de vleeskuikensector het best van alle veehouderijsectoren. De antibioticareductie is gerealiseerd dankzij de samenwerking tussen alle schakels in de productieketen en de betrokkenen daaromheen, zoals de dierenartsen. Naar aanleiding van een missie naar ons land reageerde de Europese Commissie enthousiast op het Nederlandse beleid. Zij gaf aan dat onderdelen van dit beleid als voorbeeld kunnen dienen voor andere landen. ■

De wereld

van

NEPLUVI

NEPLUVI is de brancheorganisatie voor de pluimveeverwerkende bedrijven. De leden van NEPLUVI voeren meer dan 99% van alle pluimveeslachtingen in Nederland uit. Tot de NEPLUVI-leden behoren ook bedrijven die pluimveevlees be- en verwerken en die handelen in slachtpluimvee en pluimveevlees. Tenslotte heeft NEPLUVI geassocieerde leden die actief zijn in de periferie rond de pluimveevleessector, zoals machinefabrikanten.

NEPLUVI is hiermee de vertegenwoordiger van de Nederlandse pluimveevleesproductie.

Belangenbehartiging

De vereniging behartigt de belangen van haar leden bij een breed scala aan onderwerpen. Het gaat bijvoorbeeld om onderwerpen op het terrein van voedselveiligheid, kwaliteit, dierenwelzijn, milieu, pluimveevleesexport en sociale aangelegenheden, zoals de arbeidsvoorwaarden. NEPLUVI dient ook als spreekbuis voor de sector, soms in de vorm van een reactie op berichtgeving in de media of als media om een reactie vragen. Maar NEPLUVI is ook een actieve spreekbuis, bijvoorbeeld met de communicatiecampagne die is gericht op het imago van de vleeskuikensector. De NEPLUVI-medewerkers én medewerkers van haar ledenbedrijven participeren in een groot aantal werkgroepen en overleggen.

De pluimveevleessector

De sector waarin de leden van NEPLUVI opereren, is enorm in ontwikkeling. Enerzijds gaat het om ontwikkelingen op de lokale markt die veelal door maatschappelijke discussies worden beïnvloed. Deze ontwikkelingen bepalen welke kip wordt aangeboden aan de Nederlandse consument. In 2016 was een belangrijk deel van het vers aangeboden kippenvlees afkomstig van een traag groeiend kippenras. Deze ontwikkeling is in 2013 ingezet, toen afspraken werden gemaakt in het kader van de Kip van Morgen. De uitrol hiervan, in de vorm van diverse concepten die in de supermarkt verschenen, is razendsnel tot stand gekomen.

Mede in het kader van de zoektocht naar een goede vierkantsverwaarding van deze kuikens worden de komende tijd ook steeds meer van de al dan niet verwerkte kipproducten vervangen door kip van een traag groeiend ras. Kip moet onder meer gezond, veilig en betaalbaar zijn en met oog voor milieu en dier zijn geproduceerd. De productie van kip speelt zich af in het spanningsveld van deze aspecten. Als evenwichtig aan alle eisen wordt voldaan, kunnen we spreken van een duurzaam product. In het maatschappelijk debat blijven verschillende duurzaamheidsaspecten helaas onderbelicht.

Pluimveeslachterijen 2016

Stand van zaken van eind 2016.

Vleeskuikenslachterijen

< 20.000 ton

Uden *KemperKip*
Panningen *Van der Linden Poultry Products*

20.000 - 50.000 ton

Haulerwijk *Frisia Food*
Hunsel *Mieki Hunsel*
Leek *Pluimveeslachterij Gebr. Heijs*
Stroe *Pluimveeverwerking Jan van Ee*

50.000 - 80.000 ton

Zevenhuizen *Exportslachterij Clazing*
Breukelen *Pluimveeslachterij C. van Miert*
Nijkerkerveen *Van den Bor Pluimveeslachterij*

> 80.000 ton

Wehl *Esbro*
Nunspeet *Gecombineerde Pluimvee Slachterijen*
Blokker *Plukon*
Dedemsvaart *Plukon*
Goor *Plukon*
Putten *Storteboom Fresh*
Grootegast *Storteboom Kornhorn*

Overige pluimveeslachterijen

Epe *Pluimveeslachterij G.P. Remkes*
Dronrijp *W. van der Meer en Zonen*

Ermelo *Tomassen Duck-To*

NEPLUVI pleit voor een benadering van duurzaamheid in de volle context, met inbegrip van alle relevante onderwerpen. Daarbij moet rekening worden gehouden met het gegeven dat doelstellingen soms haaks op elkaar staan. Zo kan langzame groei, die beter zou zijn voor het dierenwelzijn, juist nadelig uitpakken voor milieudoelstellingen. Ook kunnen extra eisen de prijs opdrijven.

De internationale markten zijn turbulent. Dierenwelzijn is daar minder bepalend, maar voedselveiligheid en kwaliteit spelen juist een grote rol. De Nederlandse bedrijven scoren op dat gebied goed. Zij zien zich echter steeds meer geconfronteerd met aanbieders van vooral goedkoper pluimveevlees op markten waar Nederlands pluimveevlees gretig aftrek vindt. Daarnaast zijn er uiteraard de (tijdelijke) marktsluitingen als gevolg van vogelgriepuitbraken.

Concurrentie op prijs

Met name op de internationale markten is sprake van een sterke concurrentie op prijs. Voor het bedrijfsleven is het daarom van belang om ook de kosten in de gaten te houden. Dankzij hun state-of-the-art inrichting kunnen Nederlandse pluimvee(vlees)verwerkende bedrijven kwalitatief hoogwaardig en efficiënt produceren. Ook bedrijven in de primaire sector onderscheiden zich door hun kennis en drang naar verbetering en innovatie. Zij behoren tot de beste primaire bedrijven ter wereld.

De drang naar innovatie en vernieuwing zit de Nederlandse ondernemers in het bloed. Zij worden hierbij gesteund door het feit dat er in Nederland enkele wereldwijd toonaangevende spelers zijn onder de bedrijven die actief zijn rond de pluimveevleessector. Deze bedrijven gebruiken ons land als hun proeftuin. De beste innovaties worden hier als eerste toegepast. Voorbeelden hiervan zijn de verschillende early feeding systemen in broederijen en op vleeskuikenbedrijven, de gasbedwelmingsinstallaties in slachterijen en de productie van traag groeiende rassen. Al deze innovaties zagen het levenslicht in Nederland.

Voldoende ontwikkelingsruimte

Om het innovatieve karakter van de Nederlandse pluimveevleessector te behouden, is voldoende ontwikkelingsruimte van belang. Ook is het gezien de wet- en regelgeving en de handhaving belangrijk dat het level playing field ten opzichte van de concurrentie in het buitenland niet wordt verstoord. Verderop in dit jaarverslag wordt meer aandacht besteed aan deze problematiek.

NEPLUVI is niet de enige vertegenwoordiger van de ondernemers in de Nederlandse pluimveesector. Hieronder noemen we de belangrijkste overkoepelende organisaties waarin NEPLUVI samenwerkt met andere vertegenwoordigers in de pluimveesector.

AVINED

AVINED is de organisatie waarbinnen de gehele pluimveesector, zowel pluimveevlees als eieren, samenwerkt. Zo beheert AVINED enkele belangrijke nationale databases, zoals voor de antibioticaregistraties en het KIP-systeem waarin alle primaire bedrijven verplicht zijn geregistreerd. Ook vertegenwoordigt zij de sector in het kader van het Diergezondheidsfonds. Tijdens uitbraken van dierziekten is AVINED het eerste aanspreekpunt van de sector voor de overheid.

PLUIMNED

Terwijl AVINED de belangen van de gehele pluimveesector behartigt, is PLUIMNED er specifiek voor de pluimveevleessector. Zij beheert de kwaliteitssystemen van deze sector, zoals IKB-Kip. Daarnaast faciliteert deze stichting wetenschappelijk onderzoek voor de pluimveevleessector.

OVONED

Op vergelijkbare wijze als PLUIMNED voor de pluimveevleesketen, behartigt OVONED de belangen van de eiersector.

Andere vertegenwoordigers in de pluimveesector

Binnen bovengenoemde, overkoepelende organisaties zijn naast NEPLUVI diverse andere brancheorganisaties die al jarenlang actief zijn binnen de sector vertegenwoordigd. De Nederlandse Vakbond Pluimveehouders (NVP) en LTO-NOP behartigen de belangen van de primaire sector. Hier is in 2015 de Centrale Organisatie Broedeieren en Kuikens (COBK) bij gekomen, die de belangen van de fokkerijbedrijven en de kuikenbroederijen vertegenwoordigt. De Eierhandelaren zijn verenigd in de Algemene Vereniging van Eierhandelaren (Anevei). ■

A close-up photograph of two roasted pork knuckles (Capek) resting on a metal wire rack. The meat is golden-brown with a crispy, slightly charred skin. The background is blurred, showing a kitchen setting with a wooden surface and some kitchenware.

Capek akkord

De werknemers zijn van groot belang voor de bedrijven die pluimvee verwerken. De arbeidsvoorwaarden moeten op een voldoende niveau liggen om goed gekwalificeerd personeel te kunnen aantrekken en te kunnen vasthouden. Ondertussen moeten de bedrijven voldoende concurrerend blijven in de markt voor pluimveevlees. Ook de mogelijkheid om aan de vraag van afnemers te kunnen voldoen, speelt daarbij een belangrijke rol.

In de loop der jaren zijn de openingstijden van winkels bijvoorbeeld gewijzigd. Hierdoor zijn ook de leveringstijden veranderd. Een belangrijke reden om als vereniging een cao te willen is – naast het bieden van zekerheden voor het personeel in de sector – het voorkomen van concurrentie op arbeidsvoorwaarden. Daarvan zouden niet alleen de werknemers de dupe worden. Het zou uiteindelijk ook moeilijker worden om voldoende gekwalificeerd personeel te behouden.

Van deze tijd

NEPLUVI vond het belangrijk om de cao ‘meer van deze tijd te maken’ en heeft hiervoor verschillende ontwikkelingen ingezet. Naast meer flexibilisering speelt ook de duurzame inzetbaarheid van werknemers hierbij een rol. Er is een lange periode zonder cao geweest. In die periode zijn de regels voor flexibele arbeidskrachten ingrijpend gewijzigd. Dit kwam door veranderingen in de uitzend-cao. Als hieraan niets gedaan zou worden, dan zou dat leiden tot extreem hogere salariskosten. Omdat het gedurende een lange periode niet goed mogelijk was afspraken te maken met de vakbonden, heeft NEPLUVI enerzijds een loonsverhoging doorgevoerd en anderzijds het minimumloon ingevoerd.

Principeakkoord

Na een lange aanloop is eind 2016 toch een principeakkoord bereikt. Dit akkoord leidde begin 2017 tot een cao voor werknemers in de pluimveeverwerkende industrie, die een looptijd heeft van 1 januari 2017 tot en met 30 april 2019. Deze cao is afgesloten tussen CNV Vakmensen en NEPLUVI. Vervolgens heeft het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid hiervoor een Algemeen Verbindend Verklaring afgegeven. Hiermee is de cao van toepassing voor alle pluimveeverwerkende bedrijven die hier overeenkomstig de werkingsfeer onder vallen.

Constructieve opstelling

Met de nieuwe cao is de basis gelegd voor verdere cao-vernieuwing, zodat deze nog toekomstbestendiger wordt. Het zou goed zijn als niet alleen CNV Vakmensen zich constructief opstelt en op een zinvolle manier voor haar leden opkomt, maar dat ook andere vertegenwoordigers van personeel in de pluimveeverwerkende bedrijven positief meedenken. Voor het personeel is het erg belangrijk dat een goede toekomst voor de Nederlandse sector gegarandeerd blijft. Daarom is het niet wenselijk dat alleen vakbondsbelangen worden gediend en al helemaal niet over de rug van de mensen die werkzaam zijn in de pluimveeverwerkende bedrijven. Werknemers behoren niet met onzuivere informatie op het verkeerde been te worden gezet.

Fonds-cao

Naast de arbeidsvoorwaardelijke cao is er de fonds-cao. Via deze cao kan subsidie voor scholing worden verstrekt. Voor de werknemers in de sector is het belangrijk dat zij zich verder kunnen ontwikkelen en het scholingsfonds helpt daarbij. Eind 2016 is er voldoende in kas. Daarvan wordt naar verhouding weinig gebruik gemaakt, waarschijnlijk doordat er in de periode daarvoor veel minder geld beschikbaar was. Naast de beloning zijn ook de arbeidsomstandigheden van belang. Daarom is het een goede zaak dat vertegenwoordigers namens werkgevers en werknemers vanuit de fonds-cao verder werken aan de invulling van de arbocatalogus. ■

Taetzicht

NVWA

Nederlandse pluimveeslachterijen produceren kwalitatief hoogwaardig pluimveevlees. Dit vlees voldoet niet alleen aan de diverse eisen die in Europese en nationale wetgeving worden gesteld en daarom onder overzichtstoezicht vallen. Hiermee kan óók worden voldaan aan aanvullende eisen van afnemers.

Deze eisen zijn opgenomen in de eigen kwaliteitssystemen. In Nederland controleert de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit of de pluimveeslachterijen zich aan de geldende wetgeving houden. In de Nederlandse pluimveeslachterijen is er sprake van permanent toezicht. Zo is er altijd een medewerker van de NVWA aanwezig als er wordt geslacht. Zonder zijn of haar aanwezigheid mag er zelfs niet worden geslacht.

De belangrijkste taak van de toezichthouder is om niet alleen de voedselveiligheid te garanderen, maar ook het dierenwelzijn te borgen. Er dient streng te worden toegezien op alle factoren, die kunnen leiden tot een onveilig product voor de consument.

Significant gewijzigd

De wijze van het toezichthouden op Nederlandse slachterijen is in 2016 significant gewijzigd ten opzichte van de hieraan voorafgaande decennia. Dit is een gevolg van de totstandkoming en de toepassing van het Verbeterplan Vleesketen. Naar aanleiding van dit verbeterplan is de NVWA intensiever gaan controleren op allerlei vlakken. Bovendien heeft zij voor diverse aspecten waarop zij controleert nieuwe normen en interpretaties toegepast en is zij in sterk toenemende mate boetes gaan schrijven. Dit laatste wordt onderstreept door het feit dat de NVWA in 2016 62% meer boetes heeft geschreven op basis van de Wet Dieren vergeleken met het jaar daarvoor.

Meer kosten

NEPLUVI en haar leden voeren de nodige discussies met de NVWA over het plotseling gewijzigde handhavingsbeleid, de haalbaarheid hiervan en de hieruit voortvloeiende financiële consequenties. Bedrijven werden bijvoorbeeld niet alleen geconfronteerd met een toenemend aantal boetes, maar werden indirect ook gedwongen om meer kosten te maken, in de vorm van het aantrekken van extra personeel en aanvullende investeringen in apparatuur. Hoewel er intensieve discussies over talloze onderwerpen worden gevoerd, moeten de NVWA en de pluimveeverwerkende sector bondgenoten blijven voor het produceren van kwalitatief hoogwaardige producten.

De sector heeft baat bij een sterke, transparante en rechtvaardige autoriteit. Zij moet haar handhavingsmethoden uniform toepassen en niet uit de pas lopen met de manier waarop dat in de overige Europese lidstaten wordt vormgegeven. Om dit alles in goede banen te leiden, moet aan een aantal uitgangspunten worden voldaan. Die uitgangspunten lichten we hieronder toe.

Handhaving via objectieve normen

In de wetgeving is vastgelegd welke regels er gelden. Zo zijn er de regels voor het slachten van pluimvee. In sommige gevallen is de wetgeving abstract en open geformuleerd. Een voorbeeld hiervan is het wetsartikel dat dieren 'elke vermijdbare vorm van pijn, spanning of lijden wordt bespaard'. Dit wetsartikel is opgenomen in artikel 3 van de wet inzake de bescherming van dieren bij het doden. Als wordt gehandhaafd op basis van specifieke open geformuleerde wetsartikelen is het zaak dat zowel de handhavers als de bedrijven weten wanneer er sprake is van een overtreding van dit artikel. Daarom is het belangrijk dat voor de betreffende onderwerpen, in samenspraak met relevante kennisinstellingen en de sector, objectieve criteria en normen worden vastgesteld. Dit verschaft duidelijkheid en zekerheid en kan willekeur voorkomen. Dit is dan ook een grote wens van NEPLUVI, die nog onvoldoende gestalte heeft gekregen.

Handhaving op relevante onderwerpen

De sector heeft de laatste tijd ervaren dat niet alleen intensief wordt gehandhaafd op relevante aspecten als dierenwelzijn en voedselveiligheid, maar dat de NVWA ook toeziet op bepaalde kwaliteitsaspecten. Als een kwaliteitsaspect geen nadelig effect heeft op de voedselveiligheid of op het dierenwelzijn, moet een bedrijf zelf kunnen bepalen wanneer in het proces en in welke mate hiermee iets wordt gedaan. Dit moet uiteraard wel binnen de grenzen van de wetgeving vallen.

Level playing field

Om goed te kunnen ondernemen, is het voor een bedrijf van belang dat het zich in een gelijk speelveld bevindt met overige ondernemingen. Enerzijds wil een onderneming op nationaal niveau niet anders worden behandeld dan andere bedrijven. Zo zouden de afkeurgegevens van een koppel dat in twee verschillende slachterijen wordt geslacht niet significant mogen verschillen. Dit komt nu nog regelmatig voor. Anderzijds moet het handhavingsbeleid, zeker als dit gestoeld is op Europese regelgeving, niet wezenlijk afwijken van het beleid in overige Europese lidstaten. Omdat er sprake is van een vrij verkeer van goederen tussen de lidstaten, moeten de voorwaarden waaronder wordt geproduceerd ook gelijk zijn.

Helaas worden Nederlandse ondernemers bij talloze onderwerpen geconfronteerd met strengere interpretaties van dezelfde Europese wetgeving dan hun concurrenten in overige Europese lidstaten.

Een voorbeeld hiervan is de productie van vlees dat onder lage druk wordt verkleind en waarbij de botjes achterblijven. In Nederland moet dit vlees altijd worden betiteld als ‘separatorvlees’. In diverse nabijgelegen Europese lidstaten mag dit product dat veel hoogwaardiger is dan echt separatorvlees – overigens ook naar de visie van de rechterlijke macht in enkele andere lidstaten – worden afgezet als ‘vlees’. Het gevolg is dat in Nederland geproduceerde producten al snel een euro per kilo minder waard zijn dan de producten die in de ons omliggende landen op dezelfde wijze worden geproduceerd. Door een afwijkende interpretatie van dezelfde Europese wetgeving zijn Nederlandse producenten veel afnemers kwijtgeraakt aan buitenlandse pluimveevleesproducenten.

Scheiding uitvoering en beleidsontwikkeling

De toezichthouder controleert of de wetgeving wordt nageleefd. De Nederlandse ministeries zouden de totstandkoming en de interpretatie van de wet- en regelgeving moeten sturen. De beleidsvorming en de controle hierop moeten duidelijk van elkaar gescheiden blijven. In de praktijk is dit steeds meer door elkaar gaan lopen en deze ontwikkeling is ongewenst.

Goede communicatie en overleg tussen beide partijen

De sector heeft een goede afstemming ervaren met de toezichthouder over de vraag hoe moet worden omgesprongen met nieuwe regelgeving en ontwikkelingen. Het gunstige neveneffect hiervan was dat de ondernemingen al vroegtijdig bij dit proces werden betrokken en op deze ontwikkelingen konden anticiperen. Door afspraken over de invulling van de betreffende regelgeving, werd bovendien een goed evenwicht gevonden. NEPLUVI hoopt dat de sector en de NVWA op basis van eerdergenoemde uitgangspunten in de toekomst kunnen samenwerken. Een goede samenwerking tussen de NVWA en de sector draagt bij aan de productie van kwalitatief hoogstaande producten, die succesvol in de markt kunnen worden gezet. Daarnaast zorgt een sterke, transparante en rechtvaardige handhaving ervoor dat een goed ondernemingsklimaat voor het bedrijfsleven wordt geschapen. In dit klimaat kunnen bedrijven in toenemende mate innovaties en ontwikkelingen toepassen en wordt de sector naar een nog hoger niveau getild. ■

DE VLEESKUIKENSECTOR

En the picture

EEN NIEUWE KIP ALS ANTWOORD OP DE VERANDERDE VRAAG

Niet zo lang geleden kozen supermarkten - en consumenten - voor diervriendelijker kippenvlees. Dat was een grote verandering, ook voor ons als fokker van kippenrassen.

Om aan die veranderde vraag te voldoen, introduceerden wij nieuwe rassen voor de Nederlandse markt. Het zijn trager groeiende kippen die voldoen aan extra eisen wat betreft kenmerken, ze zijn robuust, en leveren goed en lekker vlees.

De populariteit van deze "Nieuwe-Nederlandse kip" groeit nog steeds, ook internationaal. Ik vind het mooi om daar als bedrijf aan bij te mogen dragen. We staan midden in een dynamische markt, en... bijna dagelijks op tafels.

Zie www.kipinNederland.nl voor vernieuwingen en de feiten over kip.

KIPPINNEDERLAND.NL

KIPPENMEST, DAAR KRIJG JE ENERGIE VAN!

Misschien denkt u dat waar dieren worden gehouden sprake is van een mestprobleem? Welnu, in de vleeskuikensector is dit niet het geval. Sterker nog, kippenpoep en het strooisel uit de stallen leveren een geweldige bron van energie!

Een groot deel van alle kippenmest wordt omgezet in elektriciteit en mineralen. Dat vindt plaats in onze centrale BMC Moerdijk. Het levert jaarlijks voldoende stroom op voor een stad ter grootte van Den Bosch.

Met mijn bedrijf maak ik onderdeel uit van een keten van pluimveehouders, pluimveeverwerkers en pluimveeverkopers. De meest voor de hand liggende samenwerking is dus met de afnemer. Dat voelt goed, het geeft rust!

Zie www.kipinNederland.nl voor vernieuwingen en de feiten over kip.

KIPPINNEDERLAND.NL

WE DOEN ONS BEST OM NOG BETER TE WORDEN.

ANTIBIOTICA EN KIP? NEDERLAND IS VOORBEELDLAND IN EUROPA

Ik vind het mooi dat wij in de vleeskuikensector problemen gewoon aanpakken en oplossen. Niet met antibiotica.

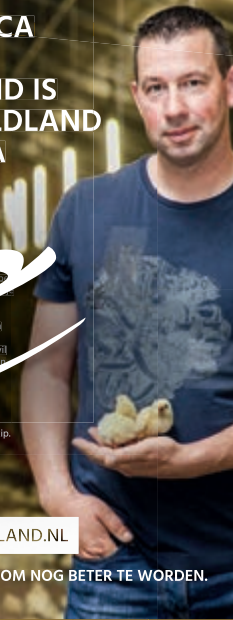
Wij hebben we afspraken gemaakt om het gebruik hiervan terug te dringen.

Wij werken met de Europese Norm. Nederland is voorbeeldland voor de andere landen. Zo snel mogelijk willen we vernieuwen.

Ook op mijn bedrijf heb ik in de afgelopen jaren steeds minder antibiotica moeten gebruiken. Ik wil de kip zo robuust mogelijk laten groeien, het goed voer en in de prima kwaliteit.

Daarom heb ik trots!

Zie www.kipinNederland.nl voor vernieuwingen en de feiten over kip.

KIPPINNEDERLAND.NL

WE DOEN ONS BEST OM NOG BETER TE WORDEN.

Voor elke sector geldt dat een goed maatschappelijk draagvlak van belang is voor het behoud van de ‘licence to produce’, zo ook voor de vleeskuikensector. Jammer genoeg hebben veel Nederlanders een verkeerd, vaak negatief beeld van de sector. Dit slechte beeld is ontstaan doordat ngo’s het publiek jarenlang eenzijdig hebben geïnformeerd, zonder dat de sector hierop een weerwoord heeft gegeven. Daarom is NEPLUVI in 2015 met een informatiecampaigned gestart om het publiek te informeren over de mooie, positieve ontwikkelingen in de vleeskuikensector en om misverstanden de wereld uit te helpen.

De kern van de boodschap die we overbrengen, is dat we trots mogen zijn op de wijze waarop de Nederlandse vleeskuikensector zich ontwikkelt en zich zowel nationaal als internationaal manifesteert. De sector vernieuwt zich razendsnel. Zij komt niet alleen tegemoet aan wensen van consumenten en retailers, maar ook aan vestigingsbesluiten en eisen op het gebied van dierenwelzijn, voedselveiligheid, bedrijfseconomie en andere duurzaamheidsaspecten.

Na de officiële aftrap van de Kip in Nederland-campaigned in september 2015 is deze in 2016 verder uitgerold. Verschillende activiteiten zijn uitgevoerd om de genoemde kernboodschap voor het voetlicht te krijgen bij diverse doelgroepen. Zo zijn publicaties verschenen in het Financieele Dagblad, het Boer zoekt Vrouw-magazine, Margriet, Libelle, Flair en Vriendin. Verder is deelgenomen aan de televisieprogramma’s ‘Nederland Proeft’ en ‘Schoner Nederland’. NEPLUVI was ook als sponsor aanwezig en betrokken bij de invulling van een bloggersevenement dat werd georganiseerd door de uitgever van Voeding Nu. NEPLUVI organiseerde voor de culinaire pers een informatieve bijeenkomst. Tijdens deze bijeenkomst werden de gasten geïnformeerd over onze sector en kregen zij de Kip in Nederland-film te zien.

Drie verhalen

In het najaar werd tijdens een landelijke Kip in Nederland-mediacampaigned aandacht gevraagd voor een aantal positieve ontwikkelingen in de vleeskuikensector. Voor dit doel zijn drie verhalen opgetekend, die zijn verwerkt in advertenties, online uitingen en uitgebreide artikelen. In elk verhaal figureren vleeskuikenhouders die vertellen over hun eigen bedrijven en innovaties. De advertenties zijn geplaatst in vier landelijke dagbladen NRC, Volkskrant, Trouw en Algemeen Dagblad. Gedurende de campagneperiode is op een aantal manieren online geadverteerd, bijvoorbeeld met animated banners, sponsored content, social media (LinkedIn) en remarketing. ■

Export

De export is van groot belang voor de Nederlandse pluimveeverwerkende bedrijven. De export van Nederlands pluimveevlees naar landen zowel binnen als buiten de Europese Unie is ook in 2016 weer toegenomen. Dankzij de ontwikkeling van de diverse marktconcepten, de koploperspositie op het gebied van antibioticareductie en de hoge kwaliteit van het Nederlandse pluimveevlees kan de Nederlandse sector haar stevige exportpositie behouden. NEPLUVI werkt er aan om bestaande handelsstromen in stand te houden en daar waar mogelijk toegang tot nieuwe markten te verkrijgen.

Bestaande afzetmarkten

In november 2016 is Nederland opnieuw getroffen door een uitbraak van HPAI. Dit leidde ertoe dat veel derde landen importrestricties instelden voor pluimveevlees afkomstig uit (delen van) Nederland. Deze restricties hebben een enorme impact op de exportmarkt. NEPLUVI en vooral ook het ministerie van Economische Zaken heeft veel energie gestoken in het weer open krijgen van die markten of om tenminste te regelen dat de betreffende landen zonering accepteerden. Voor een aantal bestemmingen is dat gelukt, maar tot diep in 2017 is er nog sprake van blokkades vanwege de uitbraken in 2016. Het uiteindelijke gevolg van de HPAI-uitbraken is dat de exportcijfers van de maand december een stuk onder het gemiddelde liggen.

Zuid-Afrika

De belangrijkste nog gesloten exportbestemming is Zuid-Afrika, de grootste exportmarkt voor Nederlands pluimveevlees buiten Europa. Na de HPAI-uitbraak sloot Zuid Afrika direct haar grenzen. Bij het ter perse gaan van dit jaarverslag (augustus 2017) is deze blokkade nog niet opgeheven, ondanks het feit dat Nederland volgens de OIE-richtlijnen al sinds 17 mei vrij is van AI. Dat dit politiek gemotiveerd is, blijkt ook wel uit het feit dat Zuid-Afrika overweegt een vrijwaringsmaatregel in te stellen op alle importen van pluimveevlees vanuit de EU. Dit betekent dat op alle importen uit de EU een extra heffing wordt ingesteld om zo de nationale markt tegen deze importen te beschermen. De Zuid-Afrikaanse minister van Landbouw neemt de uiteindelijke beslissing over de ingang van de maatregelen en de hoogte hiervan. In augustus 2017 is hierover nog geen definitief besluit genomen. Vanuit a.v.e.c. en de Europese Commissie zijn meerdere reacties met tegenargumenten verstuurd. Daarnaast zijn er hearings gehouden bij de International Trade Administration Commission (ITAC) in Zuid-Afrika. De cumulatie van maatregelen – er is immers ook al een onterechte antidumpingmaatregel van kracht – maakt het Zuid-Afrikaanse beleid wel zeer onverteerbaar.

Vervangende certificaten

Door een wijziging in de dierziektestatus van Nederland sluiten derde landen vaak hun grenzen voor partijen pluimveeproducten uit ons hele land. In sommige gevallen gebeurt dit zelfs met terugwerkende kracht. Bij Aviaire Influenza hanteren de landen dan vaak de incubatieperiode van 21 dagen vóór de uitbraak uit de OIE-richtlijnen. Dit betekent dat partijen die al onderweg zijn, niet langer naar het oorspronkelijke land van bestemming kunnen worden vervoerd. Voor sommige partijen kunnen afnemers worden gevonden in andere derde landen. Dit betekent echter dat een vervangend gezondheidscertificaat moet worden afgegeven, met de dekkingen en de gegevens van het nieuwe bestemmingsland. Hoewel 'nacerificeren' in principe niet is toegestaan, kan dit wel worden geaccepteerd als aan een aantal voorwaarden is voldaan. NEPLUVI zet zich via de Europese Commissie in om het proces voor het gebruik van vervangende certificaten te versoepelen.

Nieuwe afzetmarkten

In het algemeen, maar zeker ook omdat veel belangrijke markten gesloten waren vanwege de HPAI-uitbraken, zijn exporteurs op zoek naar alternatieve afzetmarkten. NEPLUVI beschouwt het daarom als een belangrijke taak om zich te blijven richten op nieuwe afzetmarkten en op het verkrijgen van markttoegang in deze derde landen. Met het oog op blijvende risico's op toekomstige HPAI-uitbraken is het belangrijk om in de onderhandelingen over markttoegang de mogelijkheid van zonering mee te nemen. Als een derde land zonering toestaat, worden bij een HPAI-uitbraak alleen provincies, gemeenten, dan wel 3- of 10-kilometerzones rondom een bedrijf waar een uitbraak heeft plaatsgevonden, uitgezonderd van export. Vanuit het overige gedeelte van het land kan in dat geval gewoon worden geëxporteerd. Op deze manier wordt voorkomen dat derde landen hun grenzen sluiten voor al het Nederlandse pluimveevlees.

Naast de gevolgen van exportrestricties door HPAI zijn er veel meer factoren die er voor kunnen zorgen dat een nieuwe markt interessant wordt. Een voorbeeld hiervan is Mexico. Vanwege de presidentsverkiezingen van begin 2017 in de Verenigde Staten en de mogelijke consequenties hiervan, richt Mexico zich op alternatieve markten. De voornaamste reden van Mexico is dat het land op het gebied van pluimveevlees niet meer afhankelijk wil zijn van de Verenigde Staten. Dit creëert kansen voor de Europese markt.

Markttoegangsprocessen: Japan, China, Taiwan en Indonesië

In 2016 werd onder andere gewerkt aan de markttoegang tot Japan (inmiddels is export mogelijk, red.), Taiwan, China en Indonesië. Om dit proces te ondersteunen, zijn er in 2016 delegaties uit China en Taiwan in Nederland ontvangen. Deze delegaties bezochten ons land in het kader van een studiebezoek of een (her)inspectie van het systeem. Het is eveneens belangrijk om tijdens zulke bezoeken de bestaande banden met derde landen aan te halen en contacten te vernieuwen en/of te versterken.

De delegatie uit China bezocht Nederland om meer inzicht te krijgen in de Nederlandse monitoring en bestrijding van Aviaire Influenza. Het uiteindelijke doel was om de AI-ban op te heffen, die nog steeds op Nederland lag. De Chinese delegatie bracht onder meer een bezoek aan het Nederlandse ministerie van Economische Zaken en aan de NVWA. Ook stonden bezoeken aan Wageningen Bioveterinary Research (toen nog CVI), een pluimveeslachterij en een vleeskuikenhouder op het programma. De delegatie was onder de indruk van het Nederlandse systeem. NEPLUVI nam deze delegatie een dag mee naar Amsterdam, waar zij een tour maakte over de Amsterdamse grachten en genoot van een echte Chinese lunch. Tijdens deze gelegenheden konden de banden met China verder worden aangehaald. Ondanks de positieve sfeer, leidde het inspectiebezoek helaas niet tot een vooruitgang in het markttoegangsproces. Dit heeft alles te maken met de HPAI-uitbraken eind 2016, waardoor China het proces opnieuw uitstelde. De kans bestaat dat het land de ban deze keer wil opheffen zonder inspectiebezoek, maar dit is nog niet officieel bevestigd. Bij het ter perse gaan van dit jaarverslag heeft China de markttoegangsquestionnaire nog niet geaccepteerd. De beoordeling van deze questionnaire, en daarmee van het Nederlandse systeem, is de volgende stap in het proces om markttoegang te creëren voor Nederlands pluimveevlees.

Rol Europese Commissie

Bij het verkrijgen van markttoegang tot nieuwe markten wordt de rol van de Europese Commissie steeds belangrijker. De exportdossiers zijn vaak gekoppeld aan die voor de vleesimport naar de EU, waarvoor de Europese Commissie verantwoordelijk is. Er zijn dus gecompliceerde situaties, zoals de vrijwaringsmaatregelen die Zuid-Afrika wil heffen op Nederlands pluimveevlees en het lastige markttoegangsproces in derde landen. Daarom wordt steeds vaker de mogelijkheid besproken om markttoegang tot de Europese Unie aan te bieden, in ruil voor export naar het betreffende derde land. Deze mogelijkheid is er als aan de voorwaarden wordt voldaan. Op deze manier kunnen handelsstromen op gang worden gehouden en wordt de vierkantsverwaarding van pluimvee gestimuleerd. Met kennis en techniek kan de EU een derde land ondersteunen in het proces om aan de Europese standaarden te kunnen voldoen. ■

Cijfers en Trends

Wereldwijd groeit het verbruik van pluimveevlees (kip, kuiken, kalkoen en eend) sterker dan dat van andere vleessoorten. Gemiddeld genomen is het beeld voor pluimveevlees positief. Door de competitieve wereldmarkt is de import naar de EU eveneens toegenomen met 7% (25.000 ton), vooral vanuit Brazilië en Thailand. Naast een exportbestemming is Oekraïne ook de derde belangrijkste exporteur naar de EU geworden.

Positief beeld

De afzet in de versmarkt wint aan populariteit ten koste van de diepvriesmarkt. In Europa bestaat deze markt voor 65% uit vers vlees. Hiervan wordt ongeveer de helft in Noordwest-Europa geconsumeerd. Nederlandse slachterijen concentreren zich vooral op de versmarkt. Het belang van vierkantsverwaarding neemt bij de delenproductie sterk toe. De verwaarding van de donkere delen vindt veelal plaats door export naar Oost-Europa en naar landen buiten de EU.

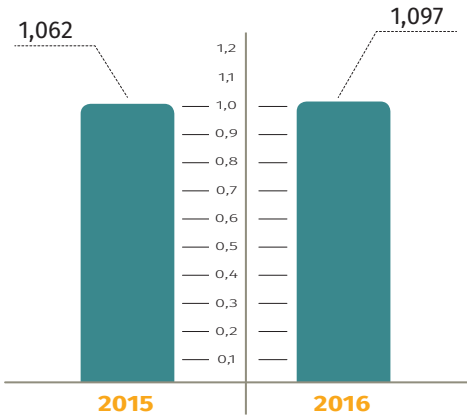
Trends

- De vraag naar pluimveevlees blijft groeien. De consumptie van pluimveevlees (met name vleeskuikenvlees) groeide de laatste zeven jaar met circa 1,5% per hoofd van de bevolking in de EU. De verwachting is dat deze lijn zich doorzet. Pluimveevlees profiteert van de toenemende vraag naar gemaksvlees (ready to eat-producten) en gezondheidsclaims. Ook is dit vlees relatief goedkoop en kleven er geen geloofsbeperkingen aan de consumptie.
- Het aantal vleeskuikens dat wordt gehouden onder het Beter Leven-keurmerk van de Dierenbescherming is in 2016 gestegen van 17 naar 21 miljoen. Dit is een toename van 28% ten opzichte van 2015. Het aandeel concepten in de Nederlandse markt groeit. Op dit moment valt hieronder 35 tot 40% van de productiecapaciteit. De rest van het pluimveevlees wordt geproduceerd voor het reguliere segment.

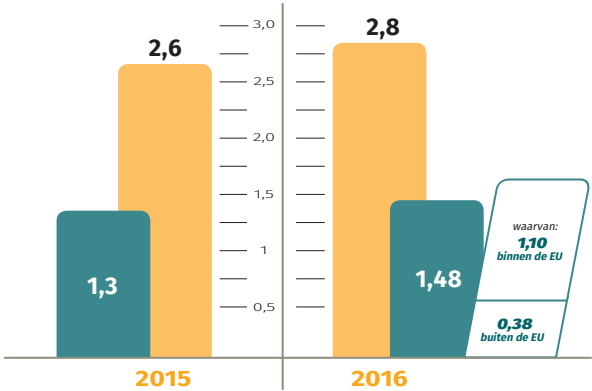
0,0 = waarde in miljard euro

0,0 = volume in miljoen ton

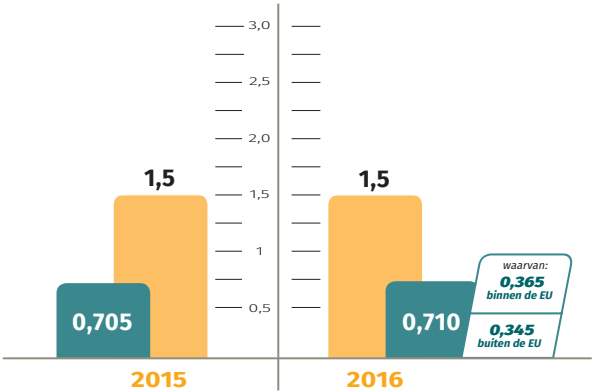
GESLACHT GEWICHT

TOTALE EXPORT PLUIMVEEVLEES

TOTALE IMPORT PLUIMVEEVLEES

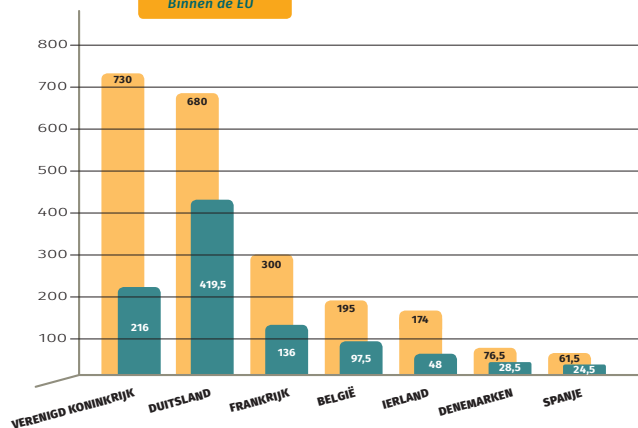

0,0 = waarde in miljoen euro

0,0 = volume x 1000 ton

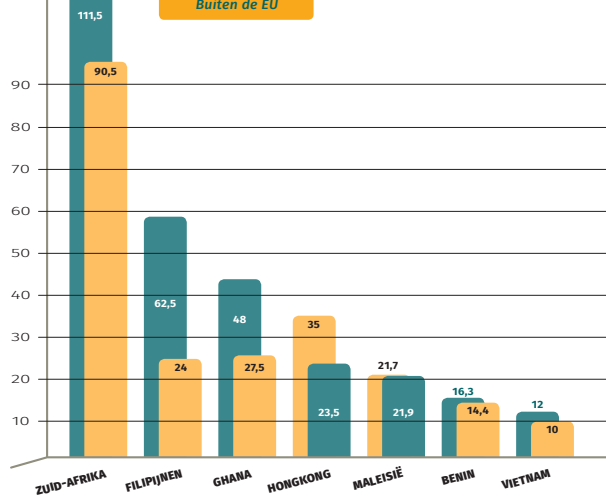
BELANGRIJKSTE EXPORTMARKTEN 2016

Binnen de EU

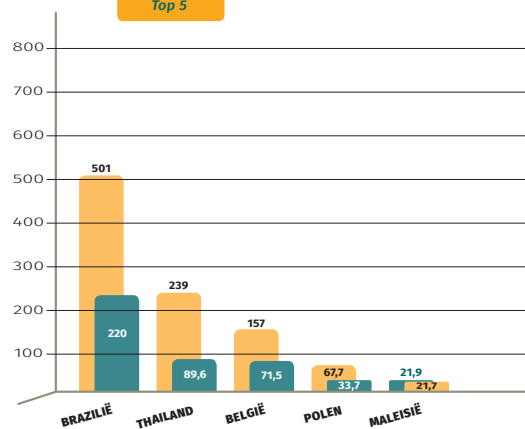
BELANGRIJKSTE EXPORTMARKTEN 2016

Buiten de EU

BELANGRIJKSTE IMPORTMARKTEN 2016

Top 5

Bestuur NEPLUVI

Per 31 december 2016 bestaat het bestuur uit de volgende leden:

Gert-Jan Oplaat Voorzitter

Peter Poortinga Vice-voorzitter

Anton Storteboom Secretaris

Gert van den Bor Penningmeester

Joop Eskes Bestuurslid

Gert-Jan Tomassen Bestuurslid

Arno Dekkers Bestuurslid

Wytze van der Meer Bestuurslid

Huib van de Vecht Bestuurslid

Secretariaat NEPLUVI

Het secretariaat bestaat uit de volgende medewerkers:

Peter Vesseur Algemeen secretaris

Arjan van Dijk Senior beleidsmedewerker

Mark den Hartog Senior beleidsmedewerker

Anne Burgers Beleidsmedewerker (tot en met 31 maart 2017)

Anne Egelmeers Beleidsmedewerker (vanaf 1 mei 2017)

Nadine Mulderij Secretaresse

Carla Besselink Secretaresse (tot en met 31 maart 2017)

Ronald Kerkmeijer Secretaris Sociale Zaken Pluimvee Industrie

Sharon Wolf Beleidsmedewerker Sociale Zaken Pluimvee Industrie

2016

Colofon

Redactie	Secretariaat NEPLUVI
Productie	Copray Communicatie & Media, Nijmegen
Eindredactie	Bart Manders
Vormgeving	Stefan Kraaijenhagen - Zaza in Vorm, IJsselstein
Foto Gert-Jan Oplaat	NEPLUVI
Foto's Bestuursleden	Robert Stienezen Photography
Foto's Secretariaat	NEPLUVI
Diverse foto's	NEPLUVI blz 3: (2e) Marel Poultry blz 20: Meyn

© NEPLUVI 2017

